

LUDOWIEC

DWUTYGODNIK

polityczny, społeczny i oświatowy poświęcony sprawom ludu polskiego.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
GORLICE
ulica 3-go Maja Nr. 47 I. piętro.

Prenumerata rocznie zł. 2'50.
Cena numeru 10 groszy.
Wychodzi co drugi wtorek.

OGŁOSZENIA
przyjmuje Administracja.

Treść: Dogmaty piastowe — Strzeszyński prorok — Jakże zapytanie taka odpowiedź — Kronika — Dział gospodarczy — Ogłoszenia.

Dogmaty piastowe.

Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast” po ostatnich swoich przeobrażeniach stało się w całym tego słowa znaczeniu uniwersalnym filarem, bez którego trudno wyobrazić sobie jakikolwiek rozwój życia państwowo-twórczego. Ono to stanowi trzon siły potrzebnej i koniecznej do utrzymania Rzeczypospolitej.

Śmiało można twierdzić, że jest ono i pierwszym ze stronnictw istniejących na terytorjum Polski rozwiązującym przez swój program tak wszystkie zagadnienia społeczne jak żadne inne. Trzeba tylko, aby społeczeństwo a zwłaszcza lud doszedł do takiej dojrzałości i skupił tyle dobrej woli, aby ta wystarczyła na zrealizowanie programu, który napewno przyniesie poprawę stosunków.

Wychodzi ze słusznego założenia, że chcąc utrzymać mocarstwowe stanowisko Polski i zapewnić jej poważanie u państw ościennych, nie wystarczy dobrobyt jednej kasty, ale koniecznym staje się rozproszczenie tego szczęścia na wszystkich obywateli bez względu na różnice społeczne, o ile tylko obywatele zamieszkujący wspólną Ojczyznę okażą się lojalnymi w wypełnianiu obowiązków ciążących na nich ze stosunku przynależności.

Uroku naszemu programowi dodaje właściwie potraktowana religja katolicka przez to, że uznajemy ją jako podstawę siły narodu polskiego przez jej zbawczą rolę wychowawczą nie pozwalającą na rozluźnienie węzłów rodzinnych stanowiących granitowe podwaliny w budowie polskiego bytu.

Przez postawienie tak kwestji religijnej musi pozostać nadal niezmiennym stosunek religijny w szkołach i zakładach wychowawczych. Piastowcy nie tylko że nie godzą się na wyrugowanie nauk religijnych ze szkół ale poprzec mogą te koła, które rozwiną akcję w sprawie szkół wyznaniowych. Że przywódcy piastowi obrali drogę racjonalną w przeciwieństwie do Stapińskich i Cieplaka niech posłuży za fakt oświadczenie sędziego Najwyższego Trybunału w Ameryce pana M. Burke, a mianowicie: „Liczba zbrodniarzy w Ameryce jest większa aniżeli liczba żołnierzy i policjantów.

Ich zbrodnie kosztują corocznie Stany 3 miljardy dolarów. Wychowanie nie zdołało niestety przeszkodzić rozszerzeniu się zła. Pomiedzy zbrodniarzami znajduje się w New-Yorku 68% młodych ludzi, którzy nie wyznają żadnej religji. Ameryka wydała w ostatnich latach niesłychane sumy na cele wychowawcze.

Szkoły amerykańskie są istnymi pałacami. A jednak grozi Ameryce upadek moralny, ponieważ w wychowaniu amerykańskim brak wytycznych chrześcijańskich.

Bezwyznaniowe szkoły świeckie są ośrodkami ateizmu i anarchji”. („Cóż pan na to panie Stapiński!?”)

Stronnictwo nasze załatwiwszy w ten sposób sprawę duchową ujmuje i te zagadnienia, które w życiu potocznym grają rolę przy osiąganiu dobrobytu. W artykule niniejszym wspominamy o tych sprawach a ludność rolnicza niech sama oceni czy zamierzenia nasze zmierzają ku **pożytkowi?** I czy nie uznają za **stosowne połączyć się dla tem szybszego zrealizowania wymienionych poniżej celów, a mianowicie:**

1) P. S. L. „Piast” dąży do najpewniejszego utrwalenia politycznej i gospodarczej niezawisłości Rzeczypospolitej Polskiej.

2) Stoi niezachwianie przy ustroju republikańskim i bronić będzie nieugięcie ustroju demokratyczno-parlamentarnego w taki sposób, aby umożliwiał ujawnienie się woli większości narodu jak też opartej na niej władzy wykonawczej. Uznając, że podstawą państwa jest praworządność, żąda poszanowania prawa przez **wszystkich obywateli bez wyjątku**, dlatego przeciwstawiać się będzie próbom rozstrzygania konfliktów politycznych na drodze pozaparlamentarnej **drogą gwałtu i narzucania dyktatury.**

3) Aby uzdrowić życie parlamentarne i zapewnić władzy wykonawczej należytą siłę i trwałość oraz zgodne współdziałanie, dążyć będzie do zmiany takiej ordynacji sejmowej, któraby gwarantowała, że Sejm będzie wyrazem **większości narodu polskiego**, usprawniała pracę ustawodawczą oraz wytworzyła **silniejszą odpowiedzialność posłów wobec państwa i ludności.**

4) Dla zabezpieczenia praw obywateli żąda wy-

dania ustawy o odpowiedzialności urzędników za szkody wyrządzone obywatelom przez samowolne działanie.

5) Popierać będzie gorliwie rozwój życia samorządowego gminnego, powiatowego i wojewódzkiego przez nadanie takich form prawnych ustawom samorządowym, któreby zapewniały spełnianie przez samorządy zadań gospodarczych będących głównym ich celem i nie czyniły z nich terenu walk politycznych z zabezpieczeniem przedstawicielstwa obywatelom ponoszącym ciężary.

6. Uważając ze względów na dobro państwa za konieczne podniesienie oświatowo-kulturalne starać się będzie o dobrą jednolitą szkołę, dającą ogólne wykształcenie i umożliwiającą przechodzenie bez przeszkód i trudności młodzieży do zakładów średnich i szkół zawodowych. Żąda rozbudowy sieci szkół dla zapewnienia każdemu dziecku czerpania wiedzy na zasadzie **bezpłatności nauki**.

7) Kontynuując doksztalcenie pozaszkolne otoczy opieką instytucje mające na celu rozwój życia towarzyskiego, podnoszenie kultury fizycznej, moralnej i zdrowotnej wsi jak n. p. domy ludowe, uniwersytety ludowe, czytelnice, biblioteki, teatry, chóry, kapele, ochronki, poradnie lekarskie, przytułki dla starców i nieuleczalnie chorych i t. p. Nacisk będzie kładło, aby wychowanie młodzieży szło w duchu państwowym, narodowym i ludowym.

8) Nie uznaje przywilejów urodzenia i majątku a za tytuł do zasług i stanowisk uważa pracę, zdolność i użyteczność dla społeczeństwa.

9) Poprze słuszne żądania rzesz robotniczych dyktowanych względami na zdrowie, rozwój kulturalny i ludzki byt robotników. Zaś robotników rolnych poprze wszystkimi siłami, aby uczynić z nich samodzielnych gospodarzy, a to w związku z reformą rolną.

10) Uznaje zasady prywatnej własności, wolności, oraz solidarności gospodarczej różnych gałęzi wytwórczości i jej istotnych czynników kapitału i pracy jako koniecznej podstawy ustroju społecznego i gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej, od których zależy nie tylko zdrowa gospodarka, ale byt i rozwój tak państwa jak jednostek.

11) Dla naprawy ustroju rolnego żąda reformy rolnej celem spełnienia zobowiązań państwa wobec małorolnych i bezrolnych żywicieli i obrońców Ojczyzny. Dla podniesienia wytwórczości rolniczej domaga się stałej i nie ulegającej wahaniom polityki gospodarczej, opartej na państwowym planie gospodarczym, uwzględniającym następujące dane:

a) jak najszybsze usunięcie dysproporcji między cenami wyrobów przemysłu niezbędnego dla produkcji rolnej i rolników.

b) należytej organizacji zbytu produktów rolnych w kraju i za granicą przez usunięcie szkodliwego pośrednictwa, odpowiednie traktaty handlowe międzynarodowe, celowe taryfy przewozowe, budowę dróg lądowych i wodnych.

c) Podniesienie wydajności ziemi przez odpowiednie meljoracje, rozpowszechnianie nawozów sztucznych oraz wydatne poparcie hodowli.

d) Zabezpieczenie produkcji rolniczej od klęsk elementarnych tudzież ubezpieczenie mienia rolników od ognia, gradu i zaraźliwych chorób.

e) Zabezpieczenie kredytów na powyższe cele i w ogóle odbudowania długoterminowego niskoprocentowanego kredytu rolniczego za pośrednictwem instytucji Państwowego Banku Rolnego.

f) Zgodnie z potrzebami i możliwością rolnictwa żąda uregulowania systemu podatkowego i świadczeń socjalnych.

g) Wglądnięcie w gospodarkę w lasach państwowych i prywatnych

12) Dla podniesienia ogólnego dobrobytu popierać zamierza rozwój przemysłu popierającego płody rolne, przemysłu rękodzielniczego i górniczego. Przeciwdziałać będzie sztucznemu popieraniu przemysłu za pomocą wygórowanych ceł ochronnych zwłaszcza podrażających ceny artykułów służących do zaspakajania koniecznych potrzeb życiowych oraz niezbędnych dla produkcji rolnej.

13) Stwierdzając pokojowość ludu wiejskiego zdążyć będzie, by polska polityka zagraniczna współdziałała czynnie w ugruntowaniu powszechnego pokoju na podstawie poszanowania istniejących traktatów oraz rozstrzygania zatargów międzynarodowych na drodze pokojowej. Szanując prawa i granice sąsiadów nie ścierpiałoby naruszenia praw i granic Rzeczypospolitej.

14) Wobec braku dostatecznych gwarancji, bezpieczeństwa Polski i pokoju ogólnego skłania się do utrzymywania narodowej armji republikańskiej z powszechnego poboru, w której przy zachowaniu dyscypliny wojskowej, prawa obywatelskie i godność osobista muszą być szanowane. Armja wspomniana służyć ma do obrony bytu i niepodległości Rzeczypospolitej, jej ustroju republikańskiego i porządku prawnego, a nie może stać na usługach stronnictw lub jednostek.

15) Stwierdzając, że wolność Ojczyzny olbrzymimi ofiarami najlepszych jej synów okupioną została uznajemy za swój obowiązek roztoczenia opieki nad inwalidami oraz wdowami i sierotami po żołnierzach przez zabezpieczenie im spokojnego bytu.

Strzeszyński prorok.

W ostatnim numerze „Ludowca“ pojawił się artykuł, który uchylił zasłony, jak owocnie pracuje na niwie ludowej nasz wójt, a celujący uczeń p. Stapińskiego Jakób Kunigiewicz. Zapomniał jednak autor zatytułować go panem naczelnikiem, i tenże ogromnie czuje się obrażonym. My zaś jako jego sąsiedzi chcielibyśmy mu dołożyć ze swej strony też parę kwiatków do jego bukietu na imieniny.

Widząc już swój blizki koniec wójtowania szuka biedak ratunku u swoich kompanów w postaci Laskowskich, Gajewskich, Królów i t. p., urządzając prawie w każdą niedzielę wiecę, głosząc, aby cała gmina głosowała na tych radnych, którzy go wybiorą ponownie na wójta, bo on pragnie szczęścia obywateli gminy Strzeszyna? (a także pragnie jeszcze brać po złotemu więcej od obywateli gminy Strzeszyna przy opłacaniu przez tychże podatku gruntowego) Głosi dalej ten prorok, że gdy Stapiński zwycięży przy wyborach to nastąpi dobrobyt jakiego jeszcze dla chłopów nie było, i że dzieci nasze błogosławić będą takich ludzi jak Stapiński no i Kunigiewicza. Zapomniał jednak Kunigiewicz o tem, że własne dzieci wygnał z domu i te dzieci tułają się po żydowskich progach, Bardzo wątpimy w to, żeby nasze dzieci mogły go błogosławić, kiedy jego własne go przeklinają za to, że ich porobił żebrakami przez swoją

chytrość i chciwość. Do jakich granic dochodzi chytrość pana naczelnika niech posłuży następujący fakt: Syn jego najstarszy ożenił się rok temu a dbały ojciec nie wsparł go ani groszem, a nawet tego mu zaprzecza co mu się słusznie po matce należy. Panie naczelniku daj najpierw szczęście swoim dzieciom i wyposaż ich jak na ojca przystało a nas swoimi czynami nie uszczęśliwiaj! Czynów żądamy a nie pustych słów inaczej ośmieszysz się do reszty, bo kto inaczej mówi inaczej czyni to się nazywa warchoł.

Do naszych braci ludowców zwracamy się z apelem, aby takich proroków jak nasz wójt Kunigiewicz i podobnych jemu pędzili ze wsi jak zarzęc.

Sąsiedzi.

CZYTAJCIE I ROZSZERZAJCIE „LUDOWCA“!

Jakie zapytanie taka odpowiedź!

W Nr. 29. „Przyjaciela Ludu“ w artykule „W ważnej sprawie„ niedowarzony i chory na anemię myślową p. Tadeusz Stapiński podnosi niesłychany lament „że Chjeno-piast ratuje się przed zagładą głosami obalamuconych kobiet przez księży, — stawiając pytanie jak temu zaradzić czyli jak zmusić kobiety, aby głosowały za oborą związkową?!

Daremny trud panie Tadzio! Dzisiejsza kobieta wiejska poznała na wylot waszą warjacko-reformatorską robotę nie przynoszącą chyba nic innego jej propagatorom jak wieczystą zakłą.

Kobieta polska, a w szczególności wiejska nie będzie popierać partji, która żąda rozwodów i rozbijania rodziny, — nie przyłoży ona ręki do tego, aby rozbrykane tryki związkowe folgowały swoim chuciom — nie da się ona zepchać do roli średniowiecznej niewolnicy będąc równouprawnioną — potrafi ona i bez porady „maźnika“ korzystać z praw w którą ją Polska niepodległa powiła.

Dla ludzi, którzy stawiają siła na kobiecą wolność i prawa — dla ludzi, który przez rozwody chcą pokalać Sakrament małżeństwa czyniąc z kobiety prostytutkę jest jedna odpowiedź! Byście przy zbliżających się wyborach zceźli jak kamfora!! Ułatwią Wam to kobiety gdy pójdą ławą do urny wyborczej za P. S. L. „Piast“, który na sztandarze swoim wypisał: Uznając rodzinę za podstawową jednostkę życia społecznego od której zależy zdrowie narodu dążyć będzie do zapewnienia jej należytej opieki państwa i społeczeństwa, a zwłaszcza do zapewnienia kobiecie w rodzinie i społeczeństwie tego stanowiska jakiego wymaga jej rola wychowawcza.

P. S. L. „Piast“ przeciwstawiać się będzie wszystkiemu coby mogło rozluźnić rodzinę i zachwiać moralne podstawy na których się opiera.

Wiejska kobieta.

Składajcie na fundusz prasowy!

KRONIKA.

Kalendarzyk tygodniowy. Sierpień: 8. Cyrjaka M., 9. Romana M., 10. Wawrzyńca, 11. Zuzanny P., 12. Klary P., 13. Hipolita M., 14. Ezebjusza, 15. Wnieb. NMP., 16. Rocha Wyzn., 17. Jacka Wyzn., 18. Heleny, 19. Ludwika T., 20. Stefana, 21. Joanny Fr.

Sekretariat Powiatowego Zarządu P. S. L. „Piast“ znajduje się przy ulicy 3-go Maja l. 47 l. piętro i udziela bezpłatnie porad prawnych.

Śmierć króla Rumunji. W Rumunji zmarł na raka król Ferdynand. Następcą został jego 6 letni wnuk ks. Michał. Za małoletniego urządza Rada regencyjna.

Najstarszy syn zmarłego Karol, którego 6 letni syn został królem, przebywa w Paryżu i ostatnio wydał odezwę, że przyjmie koronę o ile go powoła na tron naród rumuński. Prawdopodobnie Karol zostanie królem, gdyż każda wielogłowa władza prowadzi do zamętu i rozstroju państwa.

Z Rumunją jest nasze państwo w przymierzu.

Międzynarodowi złodzieje wynajęli w Warszawie szopę naprzeciw skarbcu polskiego, gdzie drukuje się nasze pieniądze. Złodzieje urządzili w szopie koszykarnię, która maskować miała ich robotę. W szopie tej zaczęli tworzyć wytop, a ziemię wywozili w koszach. Sprawców, w których ręce mogło wpaść około 12 milionów złotych policja zaarrestowała.

Grad w gorlickim powiecie. Dnia 30. lipca popołudniu przeszła nad częścią powiatu jak Moszczenica, Staszkówka, Łużna, Szalowa itd. nawalna burza z gradem. Grad uszkodził od 10—30% zboża i okopowe. Najwięcej ucierpiał owsy.

Dział gospodarczy.

Ceny ziemiopłodów z dnia 19. lipca 1927 r.:

Pszenvca	52—55 zł.	} za 100 kg.	Mleka litr	30—35 gr.
Żyto	48—50 „		Mąka pszenna 00	105 gr.
Jęczmień	45—48 „		„ razowa pszen.	78 „
Owies	40—42 „		„ żytnia pytl.	82 „
Ziemniaki	15—20 „		„ żytnia razowa	68 „
Otręby	30—32 „		Cena bydła stała.	
Masło	6'50 zł. za 1 kg.		„ trzody za 1 kg. żywej wagi	2'30 zł.
Jaja sztuka	13 groszy.			

Na rynku zbożowym tendencja zniżkowa.

Baczność rolnicy poszukujący kupna gruntu w ziemi Płockiej!

Skutkiem niezajomości miejscowych warunków, rolnicy przybywający do Płocka w celu nabycia gruntu, wpadają w ręce niesumiennych pośredników i z ich namowy często zawierają bardzo szkodliwe dla siebie transakcje. Nieraz nabywcy przekonawszy się, że zostali wprowadzeni w błąd, wycofują się od kupna, tracąc wpłacone zadatki i ponosząc znaczne koszty.

Z powodu licznych skarg wnoszonych do nas oraz dla uchronienia nabywców przed zgubną działalnością pośredników przy biurze Związku Drobnych Rolników w Płocku Plac Kanoniczny Nr. 2, (Dom Ludowy), telefon Nr. 22, został zorganizowany Wydział Informacyjny, który zgłaszającym się udziela bezinteresownie szczegółowych danych: gdzie można nabyć parcele pojedynczo, czy też całe folwarki — grupami jaka jest gleba, wartość gruntu, w jakich warunkach znajduje się gospodarstwo oraz jego stan hipoteczny.

Unikajcie więc pośredników i złączajcie się po informacje ustne lub piśmienne do biura Związku.

Znajdziecie tu bratnią pomoc i poradę.

Związek Drobnych Rolników w Płocku.

Czytajcie „LUDOWCA“!

MLEKO WODNISTE

odznacza się tem, że zawiera mało tłuszczu i sernika a za wiele wody i jest sinej barwy.

Przyczyną może być zła, wodnista pasza n. p. nadmierne i wyłączne podawanie wywaru, buraków, liści buraczanych itp., choroby żołądka i kiszki, wycieńczenie, rozwodnienie krwi (n. p. przy motylicy), a także może być własnością pewnej rasy.

Leczenie może polegać na zmianie paszy, podawaniu suchej paszy, leków pobudzających i wzmacniających żołądek np. Natri chlorati 200'00, Pulv. Fruct. carvi, Pulv. Rad. gentian., Pulv. Rhizomat. Calami à 50'00 M. D. S. Łyżkę stołową do każdego jedzenia. Jeżeli przyczyną są choroby, musi się leczyć choroby przewodu pokarmowego, krwi i inne.

MLEKO ZA TŁUSTE

posiadające za dużo tłuszczu, a zdarza się u owiec szczególnie przy podawaniu zbyt pożywnej paszy, zawierającej wiele białka, podczas grzania się. Spożywanie takiego mleka przez jagnięta może wywołać katar żołądka i kiszek, biegunkę itp.

Leczenie polega na tem, aby nie podawać paszy tak pożywnej bogatej w azot, by zwierzęta używały wiele ruchu.

Mleko zsiadające się zbyt wczesnie

jest najczęstszą wadą mleka zdarzającą się u krów, a także dosyć częstą i u kóz.

Przyczyny mogą być różnorakie n. p. choroby przewodu pokarmowego, kwaśna pasza, kwaśny wywar, choroba wymion, szczególnie zapalenie wymienia, przekrwienie i obrzmienie wymienia w czasie wysokiej cielnosci, stany obłądu lubieżnego, za silne rozgrzanie się organizmu przez ruch lub pracę, również i zewnętrzne wpływy jak wielkie gorąco, przesylenie powietrza elektrycznością w czasie burzy, duszne stajnie, nieczyste naczynia i szmaty do cedzenia w mleczarniach. Podobno i spleśniałe zboże.

Objawy polegają na tem, że w krótkim czasie po wydojeniu samo od siebie, albo przy gotowaniu mleko się waży. Szczególnie waży się mleko wieczorowe. Przytem to ścinanie się nie jest wielkie. Warstwa śmietany jest mała, a mleko z trudnością daje się przerobić na masło. Przy zapaleniu wymienia już przy dojeniu, mleko może się ścinać.

Leczenie zależne jest od przyczyn. Należy często przewietrzać stajnie, by nie były za duszne, utrzymywać w czystości naczynia na mleko i cedzidła. Mleko zaraz po wydojeniu oziębić w piwnicy i dodać do mleka sody na koniec noża na litr mleka albo kwasu salicylowego 0.25 na litr mleka. Wewnętrznie podawać alkalia a szczególnie sodę. Jeżeli przyczyną są choroby przewodu pokarmowego lub wymion, leczyć odpowiednio te choroby. (C. d. n.)

Fosforyt

jako nawóz przyszłości.

Przed wojną używało polskie rolnictwo we wszystkich trzech zaborach około 85 tys. wagonów sztucznych nawozów fosforowych t. j. kości i tomasyny.

W czasie wojny z braku dowozu konsumpcja znacznie zmalała a w r. 1925 doszła dopiero do $\frac{1}{3}$ części przedwojennego zużycia.

Produkcja krajowych nawozów jest dotąd szczupłą.

Nasze fabryki przerabiają fosforyt zagraniczny na superfosfat, ponadto sprowadza się wielkie ilości tomasyny. Wobec nowych metod przetapiania rud żelaznych, z których dotąd otrzymywało się pierwszorzędną tomasynę za lat kilka tomasyny braknie względnie będzie gorsza jako nawozowy materiał.

Licząc się z tem jak i olbrzymią kwotą, którą co roku za nawozy Polska płacić zagranicy musi uczeni nasi poczęli prowadzić energicznie badania i poszukiwania i okazało się, że kraj ma obfite złoża fosforytów.

Pokłady te znajdują się w **Rachowie** w lubelszczyźnie na Wisłę i w **Niezwiskach** we wschodniej Małopolsce. Chodzi o ich racjonalną eksploatację. Fabrykacja superfosfatów jest jeszcze zbyt droga, a dobrej tomasyny wkrótce zabraknie.

Dlatego nasi uczeni pragną zastąpić surową mączką fosforową drogie superfosfaty i tomasynę.

Dotychczasowe próby i badania wykonane w pracowniach jak i na polu dowodzą, że jesteśmy na drodze do pomyślnego rozwiązania tego niesłychanie ważnego a aktualnego dla rolnictwa zagadnienia.

Cóż to są więc fosforyty rachowskie lub niezwickie?

Są to resztki organizmów i kości zwierząt lądowych i morskich które wyrzucała woda morska lub które przyniosły tysiące lat temu lodowce. Fosforyty te znajdują się w piaskach lub skałach.

Zawierają około 20% fosforu ogółem, a około 16% fosforu rozpuszczalnego w cytracie, czyli odpowiadają dobrej 16% tomasynie. Dotychczasowe dwuletnie doświadczalne próby wykazują ich skuteczność i opłacalność.

Zasadniczym warunkiem dobrego działania fosforytów jest ich dokładne prawie na pył zmielenie, odpowiednia wilgotność i zakwaszenie gleby, czyli gdzie skutkuje tomasyna tam mączka fosforytowa działać powinna. Mączkę fosforytową opłacają najlepiej torfy, kwaśne łąki, ciężkie gliny i bezwapienne iły

Sprawą tą zainteresowało się Ministerstwo rolnictwa.

Mączkę tą sprowadzi Spółdzielnia „Sierp” i wypróbuje w naszym powiecie. O ile rezultaty wykażą jej skuteczność i opłacalność rolnictwo polskie wejdzie na drogę rozwoju a kraj zaoszczędzi miliony złotych.

Niechże więc rolnicy poczynią na większą skalę doświadczenia i sami osądzą, czy rzeczywiście mączka ta stanie się nawozem przyszłości.

Do naszych Czytelników!

Prosimy najgoręcej naszych zwolenników i czytelników, o wpłacenie prenumeraty, gdyż tylko przez regularne wpłacanie, będziemy mogli rozszerzyć naszego „Ludowca” o jedną kartkę.

Odpowiedzi Redakcji: Sprostowanie Magistratu Gorlice, umieścimy w następnym numerze.

Drukarnia Zygmunta Turowicza

W GORLICACH

wykonuje wszelkie zamówienia w zakresie drukarstwa wchodzące.

Posiada na składzie druki parafjalne i gminne

Od 80-ciu

lat pije każdy znawca i smakosz tylko

PIWO OKOCIMSKIE

marcowe, eksportowe i porter, znane ze swej dobroci w całym świecie.

GŁÓWNY SKŁAD: M. N. LANDAU GORLICE, RYNEK.